

Autoritățile de reglementare din domeniul financiar din UE avertizează consumatorii cu privire la riscurile criptoactivelor

Autoritățile europene de supraveghere (ABE, ESMA și EIOPA – AES) avertizează consumatorii că multe criptoactive sunt extrem de riscante și speculative. Pentru majoritatea consumatorilor retail nu sunt adecvate ca investiție sau ca mijloc de plată sau de schimb.

Consumatorii se confruntă cu posibilitatea reală de a-și pierde toți banii investiți dacă vor cumpăra aceste active. Consumatorii ar trebui să fie vigilenți cu privire la riscurile de publicitate înșelătoare, inclusiv prin platforme de comunicare socială și influențatori. Consumatorii ar trebui să fie deosebit de vigilenți în ceea ce privește câștigurile rapide sau mari promise, în special cele care par prea bune ca să fie adevărate.

Consumatorii ar trebui să fie conștienți că nu dispun de nicio cale de atac sau protecție, întrucât criptoactivele și produsele și serviciile conexe nu intră, de regulă, sub incidența protecției existente în temeiul normelor actuale ale UE privind serviciile financiare.

CE AR TREBUI SĂ ȘTIȚI ȘI SĂ VERIFICAȚI

Ar trebui să fiți conștient de riscurile specifice ale criptoactivelor și ale produselor și serviciilor conexe și să evaluați cu atenție dacă riscurile sunt acceptabile, având în vedere preferințele și situația dumneavoastră financiară. Printre acestea se numără:

- riscul de a pierde toți banii investiți;
- riscul de scădere și creștere rapidă a prețurilor pe perioade scurte;
- riscul de a deveni o victimă a înșelăciunii, fraudei, erorilor operaționale sau atacurilor cibernetice; și
- riscul reprezentat de faptul că este puțin probabil să aveți drepturi la protecție sau despăgubiri dacă apar probleme.

Dacă vă gândiți să cumpărați criptoactive sau produse și servicii conexe, ar trebui să vă întrebați următoarele:

- Vă puteți permite să pierdeți toți banii investiți?
- Sunteți pregătit să vă asumați riscuri mari pentru a obține câștigurile promovate?
- Înțelegeți caracteristicile criptoactivului sau ale produselor și serviciilor conexe?
- Firmele/părțile cu care lucrați au o reputație bună?
- Firmele/părțile cu care lucrați sunt pe lista neagră a autorităților naționale relevante?¹

¹ Vă rugăm să rețineți că neinclusiunea pe lista neagră a unei firme sau părți, nu garantează că aceasta este sigură pentru o eventuală colaborare.

- Puteți proteja în mod eficace dispozitivele pe care le utilizați pentru cumpărarea, stocarea sau transferul criptoactivelor, inclusiv cheile dumneavoastră private?

Care sunt principalele riscuri?

- **Variații extreme ale prețurilor:** multe criptoactive sunt supuse unor variații bruște și extreme ale prețurilor și sunt speculative, deoarece prețul lor se bazează adesea numai pe cererea consumatorilor (și anume, este posibil să nu existe active garantate sau alte valori tangibile). Puteți pierde o sumă mare sau chiar toți banii investiți. Variațiile extreme ale prețurilor înseamnă, de asemenea, că multe criptoactive nu sunt adecvate ca rezerve de valoare și ca mijloc de schimb sau de plată;
- **Informații înșelătoare:** unele criptoactive și produse conexe sunt promovate în mod agresiv publicului, utilizând materiale de marketing și alte informații care pot fi neclare, incomplete, inexacte sau chiar înșelătoare în mod intenționat. De exemplu, publicitatea prin platforme de comunicare socială poate fi foarte scurtă, cu accent pe câștigurile potențiale, dar nu și pe riscurile mari implicate. De asemenea, ar trebui să aveți grijă la „influențatorii” de pe platformele de comunicare socială, care au, de regulă, un stimulent financiar pentru a comercializa anumite criptoactive și produse și servicii conexe și, prin urmare, ar putea fi părtinitori în comunicările pe care le emit;
- **Lipsa protecției:** majoritatea criptoactivelor și vânzarea de produse sau servicii legate de criptoactive sunt nereglementate în UE.² În aceste cazuri, nu veți beneficia de drepturile și măsurile de protecție de care dispun consumatorii pentru serviciile financiare reglementate, cum ar fi reclamațiile sau mecanismele de recurs;
- **Complexitatea produselor:** unele produse care oferă expunere la criptoactive sunt foarte complexe, uneori cu caracteristici care pot mări amploarea pierderilor în cazul unor variații negative ale prețurilor. Având în vedere complexitatea lor, aceste produse nu sunt adecvate pentru mulți consumatori;
- **Fraudă și activități răuvoitoare:** există numeroase criptoactive false și înșelătorii și ar trebui să fiți conștient că unicul lor scop este de a vă priva de banii dumneavoastră prin diferite tehnici, de exemplu tehnica de phishing;
- **Manipularea pieței, lipsa de transparență a prețurilor și nivelul scăzut de lichiditate:** modul în care sunt stabilite prețurile criptoactivelor și modul în care sunt executate tranzacțiile la bursă sunt adesea lipsite de transparență. Deținerea anumitor criptoactive este, de asemenea, foarte concentrată, ceea ce poate avea impact asupra prețurilor sau asupra lichidității. Prin urmare, este posibil să nu primiți un preț sau un tratament echitabil când cumpărați sau vindeți criptoactive sau să nu vă puteți vinde criptoactivele atât de repede pe cât v-ați dori în lipsa unui potențial cumpărător. Cazuri de manipulare a pieței s-au raportat în mai multe rânduri; și

² Unele state membre din UE au pus în aplicare norme naționale pentru a reglementa anumite criptoactive și produse sau servicii conexe. În plus, furnizorii de anumite tipuri de servicii de criptoactive, inclusiv servicii de schimb și servicii de custodie, trebuie să fie autorizați sau înregistrați în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului. Pentru detalii suplimentare, vă rugăm să consultați autoritatea competentă relevantă.

- **Atacuri, riscuri operaționale și probleme de securitate:** tehnologia registrelor distribuite care stă la baza criptoactivelor poate suporta riscuri specifice. Mai mulți emitenți și furnizori de servicii pentru criptoactive, inclusiv bursele de criptoactive și furnizorii de portofele digitale, s-au confruntat cu atacuri cibernetice și cu probleme operaționale grave. Mulți consumatori și-au pierdut criptoactivele sau au suferit pierderi din cauza unor astfel de atacuri și perturbări sau pentru că au pierdut cheile private care le oferă acces la activele lor.

Informații generale

Această avertizare se bazează pe articolul 9 alineatul (3) din regulamentele de înființare a AES³. Ea vine în completarea avertizărilor anterioare cu privire la riscurile achiziționării/deținerii de criptoactive.^{4,5,6}

Criptoactivele pot fi definite ca o reprezentare digitală a valorii sau a drepturilor care pot fi transferate și stocate electronic, utilizând tehnologia registrelor distribuite sau o tehnologie similară.

AES remarcă creșterea activității și a interesului consumatorilor față de criptoactive, inclusiv așa-numitele monede virtuale, precum și apariția de noi tipuri de criptoactive și de produse și servicii conexe, de exemplu așa-numitele tokenuri nefungibile (NFT), instrumente financiare derivate cu criptoactive drept activ suport, polițe de asigurare de viață de tip unit-linked cu criptoactive drept activ suport și aplicații de finanțe descentralizate (DeFi), care pretind că generează câștiguri mari și/sau rapide. AES sunt preocupate de faptul că un număr tot mai mare de consumatori cumpără activele respective, preconizând că vor obține un câștig bun, fără a-și da seama de riscurile mari implicate.

În septembrie 2020, Comisia Europeană a prezentat o propunere legislativă de regulament privind piețele criptoactivelor⁷. Propunerea oferă un cadru cuprinzător pentru reglementarea și supravegherea emitenților și furnizorilor de servicii pentru criptoactive, în vederea protejării consumatorilor și a integrității și stabilității sistemului financiar. Consumatorilor li se reamintește însă că propunerea depinde în continuare de rezultatul procesului colegislativ⁸. Consumatorii nu vor beneficia, în prezent, de niciuna dintre garanțiile prevăzute în propunerea respectivă până când aceasta nu este adoptată și nu se aplică.

³ Regulamentul (UE) 2019/2175 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană) JO L 331, 15.12.2010, p. 12; Regulamentul (UE) nr. 1094/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană de asigurări și pensii ocupaționale) JO L 331, 15.12.2010, p. 48; Regulamentul (UE) nr. 1095/2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe) OJ L 331, 15.12.2010, p. 84.

⁴ ABE (2013), [Avertizare adresată consumatorilor cu privire la monedele virtuale](#), 12 decembrie

⁵ AES (2018), [AES avertizează consumatorii cu privire la riscurile pe care le prezintă achiziționarea de monede virtuale](#), 12 februarie

⁶ ESMA (2021), [ESMA consideră că există riscuri mari pentru investitorii în criptoactive nereglementate](#), 17 martie.

⁷ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piețele criptoactivelor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937, COM/2020/593, 24.9.2020.

⁸ [Procedura legislativă ordinară – Consilium \(europa.eu\)](#)

La data acestei avertizări, există peste 17 000 de criptoactive diferite, unele fiind uneori denumite „monede virtuale” sau „monede” digitale sau „tokenuri”⁹. Cele mai importante criptoactive de până acum sunt bitcoin și ether, care împreună reprezintă aproximativ 60 % din capitalizarea bursieră totală a criptoactivelor. Consumul de energie al anumitor criptoactive este mare, de exemplu, din procesele de minerit și de validare, iar consumatorii ar trebui să fie conștienți de impactul lor asupra mediului¹⁰.

⁹ Sursă: Coinmarketcap.com, date din 3 martie 2022

¹⁰ Pentru mai multe detalii, vezi, de exemplu, Cambridge Centre for Alternative Finance (2022), „[Cambridge Bitcoin Electricity Consumption Index](#)” (Indicele consumului de energie electrică Cambridge Bitcoin).